

- اعتماد به نفس و شادابی کودک را افزایش می‌دهد. (رشد عاطفی).
- کودک می‌تواند به صورت گروهی کار دست‌های درست کند، هنگام ساختن آن نظر دیگران را بپرسد و در آخر، با نشان دادن اثرش و واکنش اطرافیان را ببیند. (رشد اجتماعی).

پژوهش‌های اخیر نیو و برد کمپ

حاکمی از آن است که کودکان در صورت برخورداری از محیط برانگیزنده و پرورش دهنده در زمینه خلاقیت، رشد و نمو خواهند داشت. این یافته‌ها با توجه به رویکردهای آموزشی، که در یک مدرسه ایتالیایی به نام رگیو امیلیا^۱ به کار گرفته می‌شود، مورد تأیید قرار گرفته است. رویکردهای آموزشی در این مدرسه شور و شوقی در زمینه خلاق بودن برنامه‌های درسی ایجاد کرده است.

بررسی کار دست‌های پیش دبستانی‌ها در مدرسه رگیو امیلیا نشان می‌دهد که این رویکردها رشد و استمرار فرایندهای خلاق را در کودکان تسهیل می‌کنند.

شما نیز می‌توانید کودکان را به جمع‌آوری اشیاء دورریختنی، مانند بطری و جعبه و انواع مواد طبیعی مثل سنگ، شاخه و پروانه، تشویق کنید تا همیشه مجموعه‌ای از مواد در دسترسشان باشد و از آن‌ها برای ساخت وساز الهام بگیرند.

پی‌نوشت

1. Reggio Emilia

منابع

۱. طالبزاده نوبریان، محسن؛ اصول و برنامه‌ریزی آموزش و پرورش پیش از دبستان. جهاد دانشگاهی، تهران، ۱۳۸۵.
۲. مفیدی، فرخنده؛ آموزش و پرورش پیش دبستانی و دبستانی. دانشگاه پیام‌نور، ۱۳۸۹.

تاکنون بارها و بارها کودکانی با خمیر بازی چیزهایی ساخته و با ذوق به من نشان داده‌اند.

بارها شاهد بوده‌ام که کودکی از ساختن چیزی با گل (سفالگری) لذت برده است.

بارها و بارها با دیدن ذوق و شوق کودک از قیچی کردن و چسباندن و درست کردن کار دستی، من نیز ذوق زده شده‌ام. شما نیز تاکنون حتماً شاهد هیجان کودکی از کشیدن یک نقاشی یا خمیر بازی یا ساختن کار دستی بوده‌اید.

هر کودکی نیروی خلاقه‌اش را طی دوران رشد خود گسترش می‌دهد. او کشف می‌کند که می‌تواند اندیشه و احساسش را با مواد و امکانات موجود بیان کند. توانایی کودک در بیان احساسات و افکار خود با تسلط تدریجی بر کار با مواد افزایش می‌یابد که خود نشانه‌ای از رشد است. هر قدر کودک راه‌های بیشتری برای نشان دادن روابط فضایی ساده کشف کند، از قدرت تصور بهتری برای ترسیم این روابط برخوردار خواهد شد. هر چه روش‌های متنوع‌تری را برای ساخت و ساز امتحان کند، قدرت ابداع و خلاقیتش بیشتر پرورش می‌یابد.

کودکان می‌بینند، می‌پرسند، تمرین و تکرار می‌کنند و شکل‌های گوناگون می‌سازند. تعامل مربیان و والدین باید به گونه‌ای باشد که کودک ویژگی‌های خود را آزادانه بروز دهد.

یکی از سرگرمی‌های مهم کودکان ساختن کار دستی است. کودکان هر چه بیشتر با مواد و ابزار دست‌ورزی کنند، توانا تر می‌شوند. کار دستی خلاقیت و تفکر را پرورش می‌دهد و بر دقت و اعتماد به نفس می‌افزاید. همچنین، باعث هماهنگی حواس و همکاری می‌شود.

ساختن کار دستی بر جنبه‌های مختلف رشد کودک (جسمانی، عاطفی، اجتماعی، شناختی و زیبایی‌شناختی) تأثیر می‌گذارد؛ از جمله:

- باعث افزایش قدرت و توانایی کنترل عضلات می‌شود و بین حواس پنج‌گانه هماهنگی ایجاد می‌کند. (رشد جسمانی).
- با توجه به اینکه هدف‌دار است، باعث تقویت فرایند تحلیل در مغز می‌شود (رشد شناختی).
- خلاقیت کودک را تقویت می‌کند. (رشد زیبایی‌شناختی و خلاقیت).

نرگس دهستانی اردکانی
کارشناس ارشد پیش از دبستان

کار دستی و رشد خلاقیت و تفکر کودکان

نگا، چی درست کردم، مامان!